

Jeszenszky Zsolt:Úton a demográfiai katasztrófa felé

2025 május 11. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása
Még nincs értékelve

Mérték

ÉN CSAK LEÍRTAM... – A világ csökken? lélekszáma magával rántja a gazdaságot és a társadalmat.

A Föld népessége már meghaladta a nyolcmilliárdot. 1975-ben még csak négymilliárd volt, csaknem ötven év alatt

megduplázódott. 1927-ben érte el a kétmilliárdot, tehát az el?z? duplázódás is nagyjából ötven év alatt történt. Az azel?ttihez viszont több mint száz év kellett: az egymilliárdot az 1800-as évek elején érte el. A félmilliárdot 1650 körül, azaz százötven évvel korábban. A 250 milliót valamikor 1000 környékén, hatszázötven évvel korábban. A 125 millió pedig valamikor Krisztus születése környékére, ezer évvel korábbra tehet?.

Mit látunk tehát? Azt, hogy

gyorsuló ütemben n?tt az emberiség létszáma – egészen a közelmúltig. De a növekedés csúcsa 1990-ben volt: ekkor egy év alatt 93 millióval lettünk többen. Ezután tíz éven át csökkent a növekedési ütem, majd újabb növekedési hullám következett, egészen 2013-ig, amikor évente 90 millióval n?tt a Föld népessége. Azóta – némi fluktuációval – folyamatosan csökken a növekedés üteme.

A mélypont eddig 2022, amikor „csak” 67 millió volt a növekmény az el?z? évhez képest. (Jelenleg 69 millió.)

Mi derül ki ezekb?l az adatokból? Els?sorban az, hogy a Föld lakossága évezredeken keresztül lassan n?tt, majd a XIX. századtól fokozatosan gyorsulni kezdett, a XX. század második felében pedig turbóra kapcsolt. És ekkor születtek a világvége-forgatókönyvek. Népességrobbanás, túlszaporodás, feléljük a bolygót, nem tud minket eltartani a Föld. Ezt harsogta a „tudomány”. És nagyjából ezt teszi a mai napig, megf?szerezve egy jó adag klímapánikkal. A kett? tulajdonképpen össze is n?tt: a vészesen elszaporodó emberiség teleszennyezi, tönkreteszi, elpusztítja a Földet. Úgyhogy ne f?tsünk, ne autózzunk… és gyerekeket se szüljünk. Legalábbis ez a progresszív liberális nyugati narratíva.

A valóság azonban egészen más. F?leg, ha alaposabban megnézzük az adatokat. De az már az eddigiekb?l is kiderül, hogy egyre lassabban növekszik a Föld népessége, és maximum néhány évtizeden belül csökkenésbe fog átmenni. És nem is akármilyen csökkenésbe. Miért lehetünk ebben ennyire biztosak? Hiszen fogalmunk sincs olyan dolgokról sem el?re, hogy mennyi lesz pár év múlva a leveg? h?mérséklete, lesz-e földrengés vagy árvíz, vagy hogy mekkora lesz az infláció, a kamatszint, a munkanélküliség.

A demográfiai folyamatokat viszont meglehet?sen pontosan meg tudjuk el?re jósolni a mai adatokból. Amennyi huszonéves van ma, maximum annyi 80 éves lesz hatvan év múlva. (De inkább kevesebb.) Pontosan tudjuk, hány gyerek született tavaly Magyarországon, Norvégiában, Kanadában, a Fülöp-szigeteken, Kongóban stb. És az éves, évtizedes tendenciákat is egyértelm?en látjuk.

A fejlett, ipari világban már évtizedek óta esik a termékenységi ráta, azaz hogy életük során átlagosan hány gyereket szülnek a n?k. Dél-Korea a negatív csúcstartó, 0,7-tel. Az Európai Unió átlaga 1,4 körül van. A magyarországi arányszám 1,55 és 1,38 között fluktuált az utóbbi néhány évben. Nincs olyan európai ország, az EU-n kívülieket is beleértve, amelyik elérné a 2,1-et, ami a stagnálást jelenti.

(Ahhoz, hogy egy ország képes legyen „újratermelni” a lakosságát, házaspáronként átlagosan valamivel több, mint két gyereknek kellene születnie.) Az egyetlen – tágabb értelemben – európai ország, amelyik elérte a kett?t (2022-es adatok alapján), a 2,06-on álló Georgia. Tehát náluk nagyjából nem fogyott a népesség. 2025-re viszont már ott is 1,7-re esett. A sor végén Málta, Spanyolország, Olaszország, Lengyelország és – kissé talán meglep? módon – a muzulmán többség? Albánia áll. Ezekben az országokban 1,1–1,3 körüli a reprodukciós ráta. Tehát generációnként nagyjából felez?dnek a születések.

A probléma súlyosságát azonban nem érzékeljük, mert még élnek (s?t általában egyre tovább élnek) az id?sebbek, így nem látványos a népességfogyás. És amikor olyanokat hallunk, hogy a termékenységi ráta 1,9-r?l 1,8-ra esett, hajlamosak vagyunk azt gondolni, hogy ez nem nagy különbség, szinte észre sem vehet?. Dehogynem! 1,9-nél kb. 900 évente felez?dik meg a gyerekek száma, 1,8-nál már 250 évente. És ahogy megyünk lefelé, úgy egyre gyorsabban.

Nem évszázadok múlva jön a probléma, hanem néhány évtizeden belül. Az 1,4-es termékenységi ráta pl. azt jelenti, hogy korosztályonként elt?nik 30 százaléknyi ember. Három generáció alatt a gyerekek 75 százaléka. (Ha egyáltalán sikerül tartani az arányt, és nem csökken tovább.) Ha még tovább esik, akkor még gyorsabban fogynak el a gyerekek.

Dél-Korea 0,7-es rátája azt jelenti, hogy három generáció alatt száz ember helyett már csak négy marad! Amikor elkezdenek nagy számban meghalni a mai id?sek, akkor drasztikus esés indul majd el. Nincs B verzió. Az id?sek elkezdenek meghalni, a következ? (már nem nemz?képes) generációban jóval kevesebben vannak, az azt

követ?ben még kevesebben. Nincs honnan pótolni.

Ezért kell a bevándorlás! – mondják erre sokan, megint csak a progresszív baloldalon. Tekintsünk most el attól az amúgy egyáltalán nem elhanyagolandó tényt?l, hogy a tömeges bevándorlás mekkora problémákat okoz, mennyire nem összeegyeztethet? a bevándorlók életvitele a nyugati ?slakosokéval, mennyire nem m?ködik sem az integráció, sem a multikulturalizmus. De a probléma enélkül is nagy. Ugyanis már a bevándorlás küld? országaiban is drasztikusan lassul vagy már le is állt a növekedés.

Az olyan, korábban masszívan növeked? országokban, mint Banglades, ma már 2,1 a termékenységi ráta. Azaz stagnál a népesség. India pedig már 2 alá esett. Thaiföldön 1,5 a szám, Európa nagy részéhez hasonlóan. Vietnám és a Fülöp-szigetek is már jóval 2 alatt jár. A világ sokáig legnépesebb országa, Kína (azóta India már megel?zte) évtizedeken át csak egy gyereket engedélyezett a szül?knek. Az ENSZ el?rejelzése szerint a jelenleg 1,4 milliárdos országnak 2100-ra mindössze 650 millió lakosa lesz.

Tehát a növekedés dönt? részét egykoron adó Délkelet-Ázsia „kifogyott”. És kifulladóban van a Közel-Kelet is. Igen, az iszlám vallású lakosság még mindig sokkal jobban szaporodik, mint a keresztény. De Szaúd-Arábia, Irán és a kisebb, gazdagabb olajállamok is mind-mind b?ven 2 alatt vannak. Indonézia is épp hogy 2,1-nél.

A legmagasabb születési rátával rendelkez? 50 ország között ma már szinte kizárólag afrikaiakat találunk (és néhány apró, óceániai szigetet). Az élen Csád, Szomália, Kongó, Niger és a Közép-afrikai Köztársaság – ezek nagyjából 6-ossal. De a 80-as évek óta ott is 15 évente eggyel csökken a szám. A top 50-ben ott van még a 9. helyezett Afganisztán (4,8), a 15. Jemen (4,5), a 44. Pakisztán és a 46. Üzbegisztán (utóbbiak 3,5 körül). A fejlett világ országai közül els?ként Izrael bukkan fel, a 61. helyen, 2,75-ös rátával. (De ezt f?leg az izraeli állampolgárságú arabok produkálják.) A 80. helyen az els? dél-amerikai ország, Bolívia. (Nem kifejezetten a fejlett világ, de legalább keresztény.) Montenegró, Georgia, Bulgária és Románia 1,7-es rátával a 120–130. hely környékén áll. Igazán fejlett ipari, „nyugati” országokat csak a 145–150. helyeken találunk. Új-Zéland, Ausztrália, Egyesült Államok és Franciaország, mindegyikük 1,6 körüli rátával. Magyarország 1,5 körüli rátája 2025-ben a 173. helyre elegend?.

(A fenti számok az ENSZ adatsorából származnak, amelyben külön tüntetnek fel olyan, önálló államisággal nem rendelkez?, más országokhoz tartozó, de az anyaországtól sokszor eltér? tendenciákat mutató területeket, mint például Hongkong, Réunion, a Feröer szigetek vagy Guam. Ha ezeket nem számoljuk külön, akkor Magyarország kb. húsz helyet ugrik el?re, Bulgária 13-at.)

És hogy a statisztikák végére érjünk: a világátlag 2,2 körül van.

Nagyjából száz ország vagy terület van a 2,1-es szint fölött. Azaz a világ valamivel kevesebb mint felében n? a lakosság száma. Ez a helyzet, ha az egyes országokat nézzük. Ha a lakosságot, akkor még rosszabbul állunk. A világ összlakosságának közel háromnegyedét kitev? országokban már 2 alatt van az egy n?re jutó szülések száma. Nincs mese: hamarosan jön a csökkenés.

Hajlamosak vagyunk azonban azt képzelni, hogy ez a csökkenés majd szép lassan történik. Olyan lesz, mint egy lassan leereszt? lufi, egy finoman landoló repül?gép. Kicsivel kevesebben leszünk, lassul a GDP-növekedés, de igazából észre sem vesszük. Pedig a csökken? lélekszám elkerülhetetlenül zuhanásba fordul, magával rántva a gazdaságot és az egész társadalmat. A történelem során egyetlenegy olyan civilizációt sem ismerünk, amely túlélte volna a lakosságának összezuhanását, és képes lett volna újra egyensúlyba jönni. Igen, nagy háborúkat sikerült túlélni, de azért, mert akkor a lakosság száma csökkent ugyan, de a termékenységi ráta nem.

És persze azt is látnunk kell, hogy

a csökken? születésszám nemcsak fogyást okoz hosszú távon, hanem még hamarabb jelentkezik egy másik probléma: az id?sek eltartása. A migráció ezt sem oldja meg: az érkez?k sokáig nem produktívak (ha egyáltalán valaha is azzá válnak). A társadalom kicserél?dik, de nem tartja fenn magát. És már rövid távon sem képes gondoskodni az id?sekr?l.

Mindeközben az egy anyára jutó gyerekszám alig változott az elmúlt ötven évben. Hogy micsoda?! Nem azt írtam el?bb, hogy egyre kevesebb gyerek születik? De igen. Akkor hol a hiba? És miért történik mindez? Ezzel folytatom két hét múlva, és azzal, hogy lehet-e mégis megoldást találni.

Jeszenszky Zsolt - www.magyarnemzet.hu

Ajánló